

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Μεταξύ των δράσεων και των πρωτοβουλιών, τις οποίες ανέλαβαν μέλη ΔΕΠ του Π.Τ.Ν. ανταποκρινόμενα στην πολύ σημαντική κοινωνική πρόκληση της εκπαίδευσης και υποδοχής των προσφύγων, ήταν οι εξής:

Πρόγραμμα μη τυπικής εκπαίδευσης

Ιούνιος-Ιούλιος 2016:

Συμμετοχή των μελών ΔΕΠ κ. Στεργίου Λήδας και Ράπτη Θεοχάρη στο *Πιλοτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Προσφύγων* που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και την Επιτροπή για την εκπαίδευση των προσφύγων του Υπουργείου Παιδείας, στα Κέντρα φιλοξενίας προσφύγων των Δολιανών και του Τσεπελόβου. Το πιλοτικό πρόγραμμα περιελάμβανε τρεις φορές την εβδομάδα εκπαιδευτικές επισκέψεις στα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων, με εθελοντική συμμετοχή των ανωτέρω μελών ΔΕΠ και φοιτητριών του Π.Τ.Ν. και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου.

2016-2018: Συμμετοχή των κ. Στεργίου Λήδας και Ράπτη Θεοχάρη ως μελών της επιστημονικής επιτροπής σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης του προγράμματος μη τυπικής εκπαίδευσης «Ολοκληρωμένη απόκριση στις ανάγκες εκπαίδευσης και προστασίας των παιδιών-προσφύγων και των κηδεμόνων τους στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα», Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων & TdH.
<https://www.valitsakia-ellinikon.gr/>

- Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε 12 δομές στην Ήπειρο (κέντρα φιλοξενίας προσφύγων, ξενοδοχεία και στο κοινοτικό κέντρο προσφύγων "Μικρή Πόλη" στα Ιωάννινα), από τον Νοέμβριο του 2016 έως και τον Μάρτιο του 2018. Τα μαθήματα πραγματοποιούνταν από 9 μετακινούμενες ομάδες εκπαίδευσης. Κάθε ομάδα αποτελούνταν από έναν εκπαιδευτικό και 1-3 εθελοντές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Ο συνολικός αριθμός των επωφελούμενων που έλαβαν μέρος στις τάξεις ελληνικών ήταν 581 άτομα: 339 παιδιά και έφηβοι (6-17 ετών) και 242 ενήλικοι. Οι χώρες καταγωγής των εκπαιδευόμενων που συμμετείχαν ήταν ποικίλες: Συρία, Αφγανιστάν, Ιράν, Ερυθραία, Κονγκό, Καμερούν, Γουινέα, Μαυριτανία, Μαρόκο και Αλγερία. Αντίστοιχη ποικιλία υπήρχε και στις μητρικές γλώσσες των εκπαιδευόμενων: Αραβικά, Φαρσί, Ντάρι, Κιρμαντζί, Σορανί, Τιγκρίνια και Γαλλικά.
- Αναπτύχθηκαν δύο διδακτικά εγχειρίδια για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, καλύπτοντας κυρίως το γλωσσικό επίπεδο Α1 και μερικώς το Α2 (με βάση το *Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις*

Γλώσσες, CEFR 2001). Το πρώτο, το *Βαλιτσάκι*, εκδόθηκε τον Φεβρουάριο 2016 και απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-12 ετών. Όλοι οι βασικοί του διάλογοι είναι μεταφρασμένοι στα Αραβικά, στα Φαρσί και τα Αγγλικά. Το *Βαλιτσάκι* συνοδεύεται από έναν οδηγό για την/τον εκπαιδευτικό που θα το χρησιμοποιήσει. Η πρώτη έκδοση τυπώθηκε σε 2000 αντίτυπα και διανεμήθηκε δωρεάν. Δόθηκε, εφόσον ζητήθηκε, σε εκπαιδευτικούς για χρήση σε δημόσια σχολεία που φιλοξενούσαν μαθητές προσφυγικής προέλευσης, αλλά και σε ΜΚΟ που πρόσφεραν διδασκαλία ελληνικών ως δεύτερη/ξένη γλώσσα (Tdh, ΔΟΜ, Elix, Khora, Caritas Hellas, Άρσις, Danish Refugee Council, Praksis). Η δεύτερη αναθεωρημένη έκδοση του εγχειριδίου το *Βαλιτσάκι* εκδόθηκε τον Μάρτιο 2018.

- Τον Μάρτιο 2018 εκδόθηκε ένα δεύτερο διδακτικό εγχειρίδιο, με τίτλο *Έλα Πάμε*, το οποίο αφορά τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σε έφηβους και ενήλικους πρόσφυγες/αιτούντες άσυλο. Ακολουθώντας την προσέγγιση που δοκιμάστηκε με επιτυχία στο *Βαλιτσάκι*, οι διάλογοι είναι επίσης μεταφρασμένοι στα Αραβικά, στα Φαρσί και τα Αγγλικά. Και τα δύο εγχειρίδια είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του προγράμματος.
- Στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος, ειδικά στην αρχή του (2016-17), η κ. Στεργίου δίδαξε εθελοντικά την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα στο Κέντρο Φιλοξενίας Κατσικά Ιωαννίνων.

Επιμορφωτικά προγράμματα

- *Δεκέμβριος 2018-Μάρτιος 2019: Επιμορφωτικό πρόγραμμα 90 ωρών για εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται στην εκπαίδευση παιδιών με προσφυγική εμπειρία με τίτλο «Teacher trainings in the regions of Peloponnese, Eastern Macedonia, Thessaly, Epirus and Crete». Σύμπραξη Πανεπιστημίων Θεσσαλίας-Ιωαννίνων-Κρήτης με χρηματοδότηση της UNICEF.*
 - Επιστημονικά Υπεύθυνη για το Παν/μιο Ιωαννίνων: Λήδα Στεργίου
 - Επιμορφωτές: Λήδα Στεργίου, Θεοχάρης Ράπτης, Βασίλειος Κούτρας, Άρτεμις Γιώτσα (Π.Τ.Ν.)Διά ζώσης επιμόρφωση (στους χώρους του Π.Τ.Ν.) στις ακόλουθες Θεματικές Ενότητες:
 - Ταυτότητες, προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη
 - Ο εκπαιδευτικός ως μικρο-ερευνητής
 - Προσφυγικό φαινόμενο και διαπολιτισμική εκπαίδευση
 - Διαχείριση πολυπολιτισμικής τάξης, ψυχο-κοινωνική υποστήριξη προσφύγων

- Δεκέμβριος 2019-Μάρτιος 2020: *Επιμορφωτικό πρόγραμμα 90 ωρών για εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται στην εκπαίδευση παιδιών με προσφυγική εμπειρία με τίτλο «Accelerated Learning Materials Development & Teacher's Capacity Building».* Σύμπραξη Πανεπιστημίων Θεσσαλίας-Ιωαννίνων-Κρήτης με χρηματοδότηση της UNICEF.

- Επιστημονικά Υπεύθυνη για το Παν/μιο Ιωαννίνων: Λήδα Στεργίου
- Επιμορφωτές: Λήδα Στεργίου, Θεοχάρης Ράπτης, Βασίλειος Κούτρας, Γιάννης Χρηστάκος (Π.Τ.Ν.)

Διά ζώσης επιμόρφωση (στους χώρους του Π.Τ.Ν.) στις ακόλουθες Θεματικές Ενότητες:

- Ταυτότητες, προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη
- Ο εκπαιδευτικός ως μικρο-ερευνητής
- Προσφυγικό φαινόμενο και διαπολιτισμική εκπαίδευση
- Διαχείριση πολυπολιτισμικής τάξης, ψυχο-κοινωνική υποστήριξη προσφύγων

- *Φεβρουάριος-Ιούνιος 2018: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής/ Δράση 4: Επιμορφωτικές δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων.*

Λήδα Στεργίου:

- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Συντονισμού της Δράσης 4
- Επιστημονικά υπεύθυνη για την Περιφέρεια Εκπαίδευσης Ηπείρου.
- Επιμορφώτρια

Έργο:

- Σχεδιασμός και Συντονισμός της Δράσης 4 για την Περιφέρεια Εκπαίδευσης Ηπείρου
- Επιμόρφωση των Επιστημονικών Συνεργατών
- Επιμόρφωση Συντονιστών Εκπαίδευσης Προσφύγων (ΣΕΠ) και στελεχών εκπαίδευσης που υποστηρίζουν σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης ή/και τα παραρτήματά τους στις οποίες φοιτούν παιδιά πρόσφυγες.
- Επιμόρφωση των Συντονιστών Εκπαίδευσης Προσφύγων (ΣΕΠ) που υπηρετούν σε Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων εντός των οποίων λειτουργούν ΔΥΕΠ ως παραρτήματα Νηπιαγωγείων και των στελεχών εκπαίδευσης που υποστηρίζουν Νηπιαγωγεία ή/και τα παραρτήματά τους στα οποία φοιτούν παιδιά πρόσφυγες
- Ανάπτυξη επιμορφωτικού και υποστηρικτικού υλικού
- Αξιολόγηση της Δράσης 4

Άλλα προγράμματα

Χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα

Τίτλος: Creative multilingualism: From practice to research to education (MEinART) με στόχο την εκπαίδευση γυναικών με προσφυγική εμπειρία που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Έργου : «1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας» (2019-2022)

Λήδα Στεργίου: Επιστημονική συνεργάτιδα

Χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα

Τίτλος: Project PRESS (Provision of Refugee Education and Support Scheme) 2017

Φορέας: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (<https://bit.ly/2IncqPE>)

Λήδα Στεργίου: Επιστημονική Σύμβουλος της Δράσης 15: «Πρόγραμμα-γέφυρα Β': Γλωσσική και κοινωνική ένταξη και υποστήριξη εφήβων στο σχολικό περιβάλλον», Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2017.

Lang Fan για εφήβους. (2017). P.R.E.S.S.- ΕΑΠ

Πολύγλωσσο εγχειρίδιο εκμάθησης της ελληνικής για εφήβους πρόσφυγες.

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα της ΕΡΤ με θέμα τη ρητορική του μίσους. Συμμετοχή της κ. Νικολέττας Τσιτσανούδη (2016-17) ως μέλους της Local Expert Committee και εκπαιδύτρια σεμιναρίου, με ειδίκευση στη γλώσσα των ΜΜΕ, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα της ΕΡΤ Α.Ε. «Respect Words».

Ειδικότερα, πρόκειται για ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσεων υπό τον γενικό τίτλο «RespectWords – Διαμοιρασμός καλών πρακτικών για την αντιμετώπιση της ρητορικής του μίσους στα ευρωπαϊκά ΜΜΕ». Η δράση υλοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, συγκεκριμένα, από τον Επίτροπο αρμόδιο για θέματα Δικαιοσύνης και Καταναλωτών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Δικαιώματα, ισότητα και ιθαγένεια (2014-2020)».

<https://www.respectwords.org/el/%CE%B5%CE%BA%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%B9%CE%B1/>

Συνέδρια - Επιμορφωτικές Ημερίδες

- Διοργάνωση/πραγματοποίηση 5^{ου} Διεθνούς Θερινού Πανεπιστημίου «Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ» με ειδικότερο τίτλο « Η γλώσσα του 'άλλου'. Η ηθική της ετερότητας». <https://www.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/07/teliko-programma-5ou-therinou1.pdf>

Επιστημονικά υπεύθυνη έργου: Νικολέττα Τσιτσανούδη

- *Επιμορφωτική Διημερίδα με θέμα Διαφορετικές ταυτότητες, ίδια δικαιώματα: Παιδιά πρόσφυγες σε ένα Σχολείο για Όλους.* Οργάνωση: ΠΕΚΕΣ Ηπείρου-ΣΕΕ, ΠΕ.ΔΙ.ΕΚ Ηπείρου-ΣΕΠ, UNISEF & SOLIDARITY NOW, INETRSOS Hellas. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα «Το σχολικό κλίμα ως προϋπόθεση ένταξης παιδιών με προσφυγική εμπειρία». Βιωματικό εργαστήριο Θεοχάρη Ράπτη με τίτλο: «Για να ακουστούν όλες οι φωνές». Ιωάννινα, 17 & 18 Δεκεμβρίου 2019.
- *Επιμορφωτικό πρόγραμμα 35 ωρών με θέμα Ενδυναμώνοντας τον εκπαιδευτικό σε ζητήματα εκπαίδευσης παιδιών με προσφυγικό / μεταναστευτικό υπόβαθρο,* υπό την αιγίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου και συνδιοργάνωση από τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ05 & γενικής παιδαγωγικής ευθύνης του 2ου Γυμνασίου Ιωαννίνων, το 2ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων (Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης) και τη Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων Αστικού Ιστού με την υποστήριξη της UNICEF & της Solidarity Now. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα " Η σημασία της γλώσσας προέλευσης στην εκμάθηση της γλώσσας υποδοχής: το παράδειγμα των αραβικών". Βιωματικό εργαστήριο Θεοχάρη Ράπτη με τίτλο: «Η συμβολή των τεχνών στη διαπολιτισμική εκπαίδευση». Ιωάννινα, 16 Οκτωβρίου 2019.
- Διεθνές Συνέδριο *Εκπαιδευτικές πολιτικές για την κοινωνική ένταξη την προσφύγων,* Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Αθήνα, 20-21 Ιουνίου 2019. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα: "Τα μεγάλα παιδιά: εφηβεία, προσφυγική εμπειρία και εκπαίδευση. Βασικά (συ)ζητούμενα".
- 12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ο.Μ.Ε.Ρ., *Ενισχύοντας την αλληλεπίδραση, υποστηρίζοντας την έκφραση: προκλήσεις και προοπτικές στη μάθηση και διδασκαλία παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.* Πάτρα, 1-3 Νοεμβρίου 2019. Εισήγηση Μ. Κούκου-Λ. Στεργίου με θέμα: "Οι εκπαιδευτικοί μιλούν για τις αναδυόμενες ανάγκες τους στην εκπαίδευση προσφύγων".
- Επιστημονική Ημερίδα *Εκπαίδευση παιδιών προσφύγων: Επιμορφωτικές και υποστηρικτικές δράσεις για την ενδυνάμωση της σχολικής κοινότητας,*

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Αθήνα, 12 Απριλίου 2019. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα: "Ολιστική εκπαιδευτική προσέγγιση και Σχολικό Κλίμα".

- *Επιστημονική και Παιδαγωγική Καθοδήγηση Α/θμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης Ηπείρου*. Επιμορφωτική συνάντηση με τους εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας Ιωαννίνων που διδάσκουν σε Τάξεις Υποδοχής και σε ΔΥΕΠ. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα «Μαθητές/τριες προσφυγικής προέλευσης στο ελληνικό σχολείο: Βασικές κατευθύνσεις». Ιωάννινα, 8 Μαρτίου 2018.
- 16th International Conference-Greek Applied Linguistics Association, 2017: *Migration and Language Education*. Θεσσαλονίκη 6-8 Οκτωβρίου 2017. Εισήγηση Λ. Στεργίου-Γ. Σιμόπουλου με θέμα: «Η σημασία της συμπερίληψης και της αξιοδότησης της Γ1 στη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2».
- *Project PRESS- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο*: Πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών σε ζητήματα γλωσσικής και πολιτισμικής ένταξης προσφύγων, Β΄ κύκλος. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα: «Ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων και πολιτισμική επικοινωνία στην εκπαίδευση προσφύγων. Σχόλια για τις γλώσσες και τη γλωσσική διδασκαλία». Ιωάννινα, 6-7 Μαΐου 2017.
- *Project PRESS- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο*: Πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών σε ζητήματα γλωσσικής και πολιτισμικής ένταξης προσφύγων, Α΄ κύκλος. Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα: «Το στοιχείο της εκπαίδευσης των παιδιών προσφύγων», Ιωάννινα, 17-19 Φεβρουαρίου 2017.
- *Σεμινάριο Ταχύρρυθμης Εκπαίδευσης Εθελοντών και Εθελοντριών Κέντρων Φιλοξενίας Προσφύγων*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, 12 Μαΐου, 2016:
 - A) Εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα «Αυτοί οι καινούργιοι Άλλοι: μερικά σχόλια για την εκπαιδευτική ένταξη των παιδιών προσφύγων».
 - B) Βιωματικό εργαστήριο με τίτλο: «Ο δρόμος της Ειρήνης».
- Επιμορφωτική Ημερίδα: *Διαπολιτισμική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο*, 45^η Εκπαιδευτική Περιφέρεια Προσχολικής Αγωγής. Κεντρική εισήγηση Λήδας Στεργίου με θέμα «Διαπολιτισμικό εργαστήριο με αφορμή την ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα». Πρέβεζα, 28 Απριλίου 2015.

Άλλες πρωτοβουλίες Π.Τ.Ν.

- ✓ Συνδιοργάνωση με το ΕΑΠ (στο πλαίσιο του Project PRESS) ημερίδας ευαισθητοποίησης με τίτλο «Πρόσφυγες στην Ήπειρο: Αναζητώντας δρόμους

για την ένταξη και την εκπαίδευσή τους», 10/12/16, Ιωάννινα (<https://www.uoi.gr/projectpress-hmerida-prosfyges-stin-ipiro-kampereio-dek-2016/>).

- ✓ Απρίλιος 2018-Ιούνιος 2019: Διοργάνωση τριών εκπαιδευτικών επισκέψεων στο Π.Τ.Ν. ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας των Ιωαννίνων, οι οποίες περιλάμβαναν γνωριμία με τον χώρο της πανεπιστημιούπολης, ξενάγηση στη Βιβλιοθήκη, εργαστήρια Φυσικών Επιστημών και Μουσικής και αλληλεπίδραση με φοιτήτριες/ές του Π.Τ.Ν.
- Μάρτιος-Απρίλιος 2019: Διεξαγωγή Υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης τριών ομάδων φοιτητριών του Π.Τ.Ν. στα τμήματα Νηπιαγωγείου που λειτουργούν ως ΔΥΕΠ στο Κέντρο Φιλοξενίας Κατσικά.
- 17 Ιανουαρίου 2020: Βιωματικό σεμινάριο με θέμα: "Το τραγούδι στη διαπολιτισμική εκπαίδευση" με τη συνθέτη και μουσικοπαιδαγωγό Τατιάνα Ζωγράφου.
- Αίτημα προς την Πρυτανεία του Π.Ι./το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού του Π.Ι. και διαμεσολάβηση με τις δομές φιλοξενίας για τη δωρεάν ένταξη α) δέκα ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων στο ταχύρρυθμο θερινό πρόγραμμα 2019, β) δέκα ενηλίκων προσφύγων διαμενοντών στο Κέντρο Φιλοξενίας Κατσικά Ιωαννίνων στο εξάμηνο χειμερινό πρόγραμμα 2019-20.

Ακαδημαϊκό έργο

Ολοκληρωμένες Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες

- ✓ 2018: «Οι εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών προσφύγων στην Ήπειρο». Μ.Π.Σ. Π.Τ.Ν. Κατεύθυνση: Κοινωνία Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση. (Επίβλεψη Λ. Στεργίου)
- ✓ 2019: «Αφηγηματική προσέγγιση της προσφυγικής εμπειρίας». ΜΠΣ. Π.Τ.Ν. Κατεύθυνση: Κοινωνία Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση. (Επίβλεψη Λ. Στεργίου).
- ✓ 2019: «Πολυγλωσσία στην προσχολική ηλικία: η περίπτωση του Νηπιαγωγείου στο Κέντρο Φιλοξενίας Προσφύγων Θερμοπυλών Φθιώτιδας». ΜΠΣ, Π.Τ.Ν. Κατεύθυνση: Κοινωνία Ετερότητα και Προσχολική Εκπαίδευση. (Επίβλεψη Λ. Στεργίου).

Διδακτορικές διατριβές σε εξέλιξη

- ✓ «Εκπαίδευση μαθητών/-τριων προσφυγικής/ μεταναστευτικής προέλευσης με και χωρίς αναπηρία. Επιμορφωτικές ανάγκες εκπαιδευτικών των Τάξεων Υποδοχής στην Ελλάδα.» (Εναρξη 2017- Επίβλεψη Λ. Στεργίου)

- ✓ «Η συμβολή του γλωσσικού ρεπερτορίου των προσφύγων στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως γλώσσας υποδοχής: Ο ρόλος της πολυγλωσσίας και της διαγλωσσικότητας». (Έναρξη 2018- Επίβλεψη Λ. Στεργίου)
- ✓ «Τρέχουσες απεικονίσεις των παιδιών των προσφύγων στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης» (Επίβλεψη Ν. Τσιτσανούδη)

Δημοσιεύσεις

- Στεργίου, Λ. & Σιμόπουλος, Γ. (2019). *Μετά το κοντέινερ. Διαπολιτισμική ματιά στην εκπαίδευση προσφύγων*. Αθήνα: Gutenberg.
- Mogli, M., Kalbeni, S. Stergiou, L. (2020). “The Teacher is not a Magician”: Teacher Training in Greek Reception Facilities for Refugee Education (RFREs). *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, 4(7), 42-55. doi: 0.31458/iej.es.605255
- Νάκου, Σ., & Στεργίου, Λ. (2018). Η προσέγγιση της προσφυγικής κρίσης από τις ιστοσελίδες ενημέρωσης στην Ήπειρο. *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 11(2), 1-30. doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jret.15870>
- Στεργίου, Λ. (2019). Πρόσφυγες-Μετανάστες και το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Στο: Α. Γιώτσα (Επιμ.), *Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση* (σ. 153-169). Αθήνα: Gutenberg.
- Στεργίου, Λ. (2019). Ολιστική Εκπαιδευτική Προσέγγιση και Σχολικό Κλίμα. Στο: Ε. Τρούκη, Μ. Δοκοπούλου (Επιμ.) *Επιμορφωτικές Δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων - Οδηγός Εκπαιδευτικού ανά βαθμίδα υποχρεωτικής εκπαίδευσης για την εκπαιδευτική ένταξη παιδιών προσφύγων. Α' Τόμος Πρωτοβάθμια-Προσχολική Εκπαίδευση* (σ. 6-21). Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (<https://bit.ly/2VhIKIF> & <https://bit.ly/2OmXYQ5>)
- Στεργίου, Λ. (2019). Πρόσφυγες στην Προσχολική Εκπαίδευση: Η προσέγγιση του Μωσαϊκού και η επαφή με τις οικογένειες. Στο: Ε. Τρούκη, Μ. Δοκοπούλου (Επιμ.) *Επιμορφωτικές Δράσεις για την υποστήριξη της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων - Οδηγός Εκπαιδευτικού ανά βαθμίδα υποχρεωτικής εκπαίδευσης για την εκπαιδευτική ένταξη παιδιών προσφύγων. Α' Τόμος Πρωτοβάθμια-Προσχολική Εκπαίδευση* (σ. 22-32). Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (<https://bit.ly/2OmXYQ5>)
- Στεργίου, Λ. & Κρεμμύδα, Κ. (2019). Άντε γεια και mehaba: εκπαιδευτικές επιλογές και προσεγγίσεις για παιδιά προσφυγικής προέλευσης. Στο Ανδρούσου, Α., Σφυρόερα, Μ., Βελλοπούλου, Α., Δέλη, Σ., Διδάχου, Ε., Κατσικονούρη, Ε., Σαΐτη, Σ. (Επιμ.) *Από Εδώ και από Παντού: εκπαιδευτικές αλλαγές και*

παιδαγωγικές πρακτικές για ένα ανοιχτό σχολείο, 11^ο Συνέδριο ΟΜΕΠ-ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ, Αθήνα, 3-5 Νοεμβρίου 2017 (σ. 332-340), Πρακτικά.

Stergiou, L. (υπό έκδοση). The contribution of the University of Ioannina to refugee education. Στο *Crisis in contexts*, ISCAR International Conference, 19-24 March 2019, Ioannina, *Proceedings*.

Παπασταθόπουλος, Σ., Σιμόπουλος, Γ., Στεργίου, Λ., Λεκάκου, Μ., Καψάλη, Μ. (υπό έκδοση). Πριν από την ένταξη: σχεδιάζοντας μια δράση μη-τυπικής εκπαίδευσης και εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές/τριες προσφυγικής προέλευσης. Στο *Σταυροδρόμι Γλωσσών και Πολιτισμών: Γλώσσες και πολιτισμοί στο σχολείο και στην οικογένεια*, 5ο Διεθνές Συνέδριο, 1-3 Ιουνίου 2018, Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ-Πολύδρομο, Πρακτικά.